

Nagyvárad Estilap

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANÓ, főszerkesztő

Kiadóhivatal: Hegedüs Hirlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Csaknem teljes lehetlenség a népszámlálási rendelet végrehajtása

Nincs, aki kitöltsse a lapokat a románul nem-tudók helyett — Mivel igazolják az állampolgárságot? — Az idő is rövid a nagy munkához

A népszámlálás előmunkálatai a mai napon már erős lendületet vettek, megkezdődött a lajstromok kiosztása, de máris megállapítható, hogy

a népszámlálást ezen a módon megejteni és az előírt időn belül befejezni teljességgel képtelenség.

Megnéztünk egy népszámlálási lapot és megállapítottuk, hogy annak szabályszerű kitöltése még azok részére is komplikált, akik értik a lapon feltett kérdéseket. De mit csinál az, aki nem érti?

Hogy tölti ki a lajstromot Nagyvárad lakosságának tulajdonos többsége, amely nem bírja az állam nyelvét?

Erre nézve a végrehajtási utasítás úgy rendelkezik, hogy aki irástudatlan vagy nem érti a román nyelvet, ahelyett a népszámlálási biztos köteles — két románul tudó tanu jelenlétében — az ívet kitölteni.

Hogy azután a népszámlálási biztos, akinek a környezetében több ezer románul nem tudó lakos van, helyesen tölti ki a rendelkezésére álló rövid idő alatt a sok ezer ívet, arra úgy látszik nem gondoltak.

Nem kisebb komplikációt fog okozni a népszámlálásnál

az állampolgárság igazolásának kérdése.

Az utasítások értelmében fokozott figyelem fordítandó arra, hogy az állampolgárság rovata pontosan töltsék ki.

A miniszterium — úgy látszik — nagy súlyt helyez arra, hogy megállapítsa, hány idegen-állampolgár él az országban.

A népszámlálási lap egyik legfontosabb rovata akar tehát lenni az, amelyben a polgár vallomást tesz arról, hogy milyen állampolgár? Erre nézve az utasítás előírja, hogy

mindenki igazolni tartozik állampolgárságát.

Ez azt jelenti, hogy nem elég, ha valaki beírja a megfelelő rovatba, hogy ő román állampolgár, hanem ezt bizonyítani is köteles.

Mivel igazolja Váradon husz-ezer család az állampolgárságát,

amikor legfeljebb minden huszadik ember váltotta ki állampolgársági bizonyítványát, ha arra utlevélkérséknél vagy más hasonló ügyben szüksége volt?

Mit csinál a többi nyolcvan szá-

zalék? Menjen most állampolgársági igazolványt váltani? Hisz az összes állampolgárokhoz bizonyítvánnyal való ellátása hosszú heteket venne igénybe!

Igen érdekes kérdés az is, hogy

milyen állampolgárok — a népszámlálás szempontjából — azok, akik lemondtak idegen állampolgárságukról, kérelmezték a román állampolgárságot, de ügyük még elintézetlen?

— Ezek egészen természetesen — úgy gondolkoznak, hogy ők már nem magyar, vagy osztrák, vagy orosz állampolgárok, joguk van tehát a román állampolgárságra.

Adminisztrációs szempontból lehetlenséget kíván a rendelet, — amikor

négy napot hagy az egész vá-

ros népszámlálási adatainak összesítésére,

holott csak egyetlen adat a nemzetiségi hovatartozandóság szerint való összesítés munkája is heteket fog igénybe venni.

Altalában sok vitára ad okot

a nemzetiségi kérdés

is a népszámlálási lapon.

Nem látszott tisztázottnak még, hogy például a zsidó vallásu, magukat magyar nemzetiségűeknek valló állampolgárok beírhatják ezt a kérdőívre vagy pedig román, vagy zsidó nemzetiségűnek fogják őket deklarálni.

Erre nézve illetékes helyen a következő magyarázatot kaptuk:

— A népszámlálás intenciója, hogy a tiszta való helyzetről nyújtson tiszta képet. Eppen ezért mindenki azt a nemzetiséget köteles

feltüntetni, amelyhez tartozik. Az, hogy valaki zsidó vallásu, még nem következik, hogy ugyanilyen nemzetiségű is. Zsidó nemzetiségűeknek a cionisták vallják magukat, ők tehát valószínűleg így is töltik ki az ívet.

Egyébként maga az összeíró iv pontos tájékoztatást nyújt erre, hiszen a kérdőív harmadik kérdése világosan így szól:

3. Origina etnica (népi származás.)
nationalitatea de nastere (születés alapjáni nemzetisége.)

Azután felsorolja az iv a következő nemzetiségeket: román, német, magyar, lengyel, cseh, bolgár, jugoszláv, orosz, zsidó, török, tatár, ruthén, ukrán, olasz, francia, angol, vagy más nemzetiségű.

Világos tehát, hogy aki

magyar nemzetiségűnek vallja magát, még ha zsidó vallásu is —

amire egyébként a kérdőív negyedik pontjánál kell választ adni — **azt köteles az összeíró iven beírni.**

Tízmillió dollárt kap kölcsön Bukarest Középitkezésekre fordítják

Bukarestből jelenti a Rador:

A bukaresti városi tanács tegnapi ülésén Anibal Teodorescu főpolgármester bejelentette, hogy a főváros tíz millió dolláros kölcsönt kap egy amerikai érdekeltségtől építési célokra. Jelenleg ez az érdekeltség hasonló munkálatokat eszközöl Athénben és Angorában. Ebből a kölcsönösszegből nyolc millió dollárt vízvezeték, világítás és utak javításának céljára fognak felhasználni, míg két millió dollárt a Jalomitza vizének kihasználására fordítanak. A kölcsön 22 évre szól, hét és fél százalékos kamattal. A főváros nem kap effektív pénzt, hanem a munkálatokat kapná tíz milliós értékben és ezek a munkálatok öt év alatt befejeződnek. Minden anyagot lehetőleg belföldön szerezzenek be, csak azokat vennék meg külföldön, amelyeket belföldön nem gyártanak.

Borzalmas vihar a Földközi-tengeren

Földrengés Dél - Amerikában

— Az Estilap eredeti távirata —

Madridból jelentik: A Földközi-tengeren, főleg az afrikai vizeken rettenetes viharok dúltak, amelyek óriási károkat okoztak. Legalább ötvenmillió pezetára becsülik a kárt. Száz halászbárka eltűnt, rengeteg ház beomlott, számos ember súlyosan megsebesült.

Ugyanezen a napon a délamerikai Chilében borzalmas földrengés pusztított. Santiagóban, Chile fővárosában rengeteg ház összedőlt,

egyetlen ablak sem maradt épen. Eddig ötven halottat húztak ki a romok alól. A lakosság körében félelmetes pánik tört ki, több ezer ember a hegyek közé menekült. — Egyidejűleg tüzvész is pusztított Santiagóban és a városi villamosművek is az elemek pusztításának áldozatául estek. Ezenkívül nagy kárt szenvedtek Valparaiso, Cossepcion és Mentoza városok.

Magyarország barátsági szerződése a szomszéd államokkal

— Az Estilap eredeti távirata —

Prágából jelentik: A cseh lapok úgy értesülnek, hogy Bethlen István gróf magyar miniszterelnök még a parlamenti szünet előtt Varsóba utazik, hogy a magyar-olasz szerződéshez hasonló barátsági szerződést kössön Lengyelországgal.

Ezt a hírt Budapesten nem erősítik meg.

Belgrádban viszont az a hír járja, hogy Forster Gyula báró belgrádi magyar követ a magyar kormány nevében Jugoszláviának magyar-jugoszláv szerződés megkötését ajánlotta, e szerződés tartalma állítólag egyezni fog a magyar-olasz szerződéssel. Ez a hír is megerősítésre szorul.

TÖRVÉNYESSÉG VAGY MÉLTÁNYOSSÁG

Különös közegészségügyi komplikációk egy váradai női kalapszalonn körül

Kínos és nem mindennapi szituációk közé került egy váradai kalapszalonn-tulajdonos, akinek egész vagyonkaja forog kockán, ha a törvény előírása szerint járnak el vele szemben, a törvény nem alkalmazása pedig roppant kellemetlenségeket vonhat maga után, lévén közegészségügyről szó, amely komoly felelősséggel jár.

A kellemetlen helyzetet egy sarlajos megbetegedés idézte elő. A kalapszalonn tulajdonosnője kis családjával együtt ugyanott lakik, ahol az üzlete is van. A tulajdonosnő kisleánya néhány nappal ezelőtt sarlajos tünetek között megbetegedett. A kerületi tisztiorvos intézkedésére a gyereket bevitték a járványkórházba, az üzletet pedig lezárták.

Az így ezzel azonban még nem volt elintézve, mert a közegészségügyi törvény értelmében, ott, ahol a fertőzés történt, dezinficiálni kell mindent.

Egy egyszerű lakásban ez nem okoz semmiféle különösebb nehézséget, de itt nem csupán lakásról, nem is üzlethelyiségről, hanem sokkal komplikáltabb dologról, áru-ról, még pedig elegáns női file, velur- és szalmakalapokról

volt szó. Ezek a cikkek pedig dezinficiálásnál teljesen tönkremennek, hasznavehetetlenné válnak.

A tisztii főorvosi hivatalban komoly gondot okozott, hogy mit csináljanak?

A magyar közegészségügyi törvény olyan esetben, ha valamilyen dolog, vagy tárgy

nem dezinficiálható, kimondja, hogy azt el kell égetni. Elégetés előtt azonban meg kell becsültetni és a kárt az illető község, jelen esetben a város tartozik megfizetni a tulajdosnának.

A törvényhozóknak ezzel az volt az intenciójuk, hogy inkább kártérítést adjanak, mint-

hogy a ragályt a cikk forgalombahozásával tovább terjesszék.

A tisztii főorvosi hivatalban megoszlanak a teendők feől — a törvényesség és méltányosság álláspontja szerint — a vélemények.

Egyelőre a kalapszalonnban egy enyhébb dezinficiálást végeztek és az üzletet zárva kell tartani. Később fognak aztán dönteni arról, hogy a felhalmozott árukészlettel mi történjék?

Felakasztotta hűtlen feleségét s aztán önmagával is végzett egy féltékeny gazdálkodó

Borzalmas családi dráma színhelye volt az elmúlt éjszaka Zaricsó község. Jaczura Péterné több ízben megcsalta férjét s hűtlenségét már az egész község szelvényében-hosszában tárgyalta. Tegnap éjszaka a már hónapok óta buskomor Jaczura ismét

hűtlenségen csipte feleségét.

Ez annyira kihozta sodrából, hogy összekötötte kezét, lábát és száját betömve,

felakasztotta feleségét.

Jaczura 1922-ben nősült meg. Feleségül vette a csinos Lajos Máriát. A mézeshetek után

Jaczura a röggökkel való birkozásban keresett örömet házastársára lett felesége szemrehányásai helyett.

Jaczura békésen tűrte az asszony zsörtölődéseit és leíjított haragját úgy vezette le, hogy az ekevalással mélyebben hasította fel a földet.

Jaczuráné pedig, míg férje dolgozott, viszonyt kezdett egy jómodu gazda fiával, majd másokkal is.

Ekkor már az egész falu népe beszélt az asszony erkölcsatlenségéről, melyről Jaczurán kívül már mindenki tudott.

Tavaly ősszel a férfi egyik barátja igyekezett a férjet, aki aztán figyelni kezdte feleségét.

Több ízben látta, hogy egy vasalnadragos fiatalember oson el mellette földresütött szemekkel, midőn ő a mezőről tér haza.

Tegnap este bucsút vett feleségétől azzal a kijelentéssel, hogy az éjszaka a mezőn alszik.

De éjjél előtt hazatért. —

Látta, hogy a lefüggönyözött szobája ablakán halvány világosság szűrődik át. Az ablakhoz lapulva, majd néhány perc múlva

kezében dorongot szorongatva, vésztiló hangon követelte, hogy nyissanak ajtót.

Midőn az ajtó feltárult, az asszony térdre hullott, hogy bocsánatért könyörögjön. De a férfi, midőn meglátta a földön szétszórt férfi ruhákat, egy hatalmas ütessel leterítette az asszonyt.

Betömte az asszony száját, majd kezét, lábát összekötve felakasztotta

s ezután az alsóruhában elmenekült férfi üldözésére indult. Eredménytelenül.

Mikor visszatért

felesége mellé akasztotta fel magát.

A falubelieknek másnap reggel feltűnt a Jaczura-portán uralkodó halálos csend. Benyitottak a házba s ott holtan találták meg a szerencsétlen házaspárt.

Kérje mindenütt DRÉHER-HAGGENMACHER közkedvelt söréit 3367

DACIA extra special	Dupla maláta BAK	Korona extra special	Márciusi világos
-------------------------------	----------------------------	--------------------------------	----------------------------

Egy kis gyerek felgyújtott egy regáti falut

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Borzalmas tűz dühöngött tegnap Mogosesti-Olt községben. Egy kisgyerek petróleumlámpával felmászott szülei házában padlására. Ott megbottolt valamiben és elesett. A lámpát kiejtette kezéből a szalmára, ami a padláson volt felhalmozva. A szalma meggyült és az egész épület néhány perc alatt lángra lobbant.

A szomszédok minden erőfeszítéssel sem tudták a tüzet eloltani. Telefonáltak Slatinára, ahonnan kijöttek a tűzoltók. — Este 9 óráig százötven ház, vagyis a falu háromnegyedrészé földig leégett.

A kár óriási. A gyermek, akinek vigyázatlansága a tüzet okozta, súlyos égési sebeket szenvedett.

Itt az első magyarázat az új vámtarifához

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Arra a nemrég kiadott rendelkezésre vonatkozóan, hogy a minimális vámtarifát kell alkalmazni minden országgal szemben, Oroszországot kivéve, a pénzügyminisztérium a következőket közli:

— A kormány által hozott határozat a minimális vámtarifára vonatkozóan, logikus következménye annak a helyzetnek, amely fennállott az új vámtarifa életbeléptetése előtt.

— Mivel egészen az új tarifa alkalmazásáig Románia minden országgal szemben, kivéve Oroszországot, alkalmazta a legtöbb kedvezmény elvét és maga szintén, a kölcsönösség alapján élvezte ugyanezt a kedvezményt, természetesen volt, hogy az új tarifa alkalmazásában, egészen ad-

dig, amíg a szükséges kereskedelmi szerződéseket meg nem kötik, minden országgal szemben a minimális tarifát juttassák érvényre. Ha a minimális vámtarifát Románia nem engedélyezte volna, akkor az összes országok a maguk részéről megvonták volna velünk szemben a legtöbb kedvezmény elvének alkalmazását.

Kohn az országuton bandukol, egyszerre csak közvetlen mellette lezuhan egy repülőgép és belefuródik a földbe.

— Hé — kiabál rá Kohn — csepp hujja, hogy el nem gázolt. Nem tud maga túlkölni?

3439

BÁRÁNY ÉTTERME

Strada Episcopul Pavel 21.

Bihari műkedvelők váradai színelőadása

Husvét másodnapján kellemes meglepetésben lesz részre Nagyváradra ültető közönségének. A Bihar megyei és Nagyvárad-i önkormányzatok Nőegylet nem mindennapi szórakozásban részesíti az ürrepek alatt nemesebb szórakozást kereső publikumot. A Nőegylet vezetősége meghívta a megyeszerte legjobb hírnévnek örvendő műkedvelő gárdát, a bihari műkedvelőket, hogy részben a Nőegylet jótékony intézményei javára rendezendő műkedvelő előadás keretében bemutakozzanak. A magyar dalokkal tarkított színdarab előadását Bajor Gabriella, a bihariak lelkes, a kulturáért és minden szépért rajongó áldozatkész rendezője tanította be. Karmester Jerzsók A.

Az előadás husvét másodnapján, hétfőn este a Katolikus Körben lesz megtartva, pontosan 8 órai kezdettel, tekintettel arra, hogy a műkedvelők még az éjjel visszautaznak Biharra. Az előadás zavartalan lefolyása érdekében a nézőterre vezető ajtókat a felvonások megkezdése után bezárják. Helyárak: 100—30 leig. Jegyek a Hegedűs hírlapirodában és az előadás napján a Kath. Kör pénztáránál kaphatók. Tiszteletjegyeket az egyet a színházi estére nem bocsátott ki.

Végül felkérjük az egyet tagjait, hogy az estélyen reprezentatív számban megjelenni s ezzel az estély anyagi sikerét a jótékony célra való tekintettel hathatósan előmozdítani sziveskedjenek.

Tavaszi 2967

**férfi ruhák
és felöltők
nagy választékban
MENDEL
ruha-áruház. Bul. Reg.
Ferd. (Rákóczi-ut) 3.**

Heyman szinkör

Szombat: Gyurkovics lányok.
Vasárnap délelőtt: Néma vadló.
Vasárnap délután: Gyurkovics
lányok.

Hétfő délelőtt: Casanova.
Hétfő délután: Gyurkovics lá-
nyok.

Kedd: Gyurkovics lányok.
Szerda: Gyurkovics lányok.

Uri fehérenmüt a legszebb kivi-
telben angol anyagból készít
Tóni uri divat-üzlete. 3477

Elegáns női kalapokat részletre is
olcsón árulit **RITA** kalapszalón
Alexandrii (Teiki-utca 21. 2774

— Mit? Tíz évre előre akarja
kifizetni az agglégényadót?
— Igen, hogy kísértésbe ne
jőjtek, megnősülni!

**Olcsó nyakkendők
és férfizoknik érkeztek
Haldek-hez** 3566
Vlahuta (Sz.
János-ú. 1.

Két elnöke lesz a Csarnoknak ?

A két elnök: Flegmann Armin és Nussbaum Sámuel — Az ellenzéki csoport megegyezik a régi vezetőséggel — Egyhangú lesz a választás

A nagyváradai Kereskedelmi Csarnok elnökválasztása ügyében egymást érik az értekezletek és megbeszélések.

Az ellenzék választást előkészítő bizottsága csütörtök este a Csarnokban értekezletet tartott, amelynek eredményeképpen a fűszeres szakosztály indítványára hétfőn délután fél négy órakor tartandó nagygyűlés összehívását határozták el.

Az ellenzék és a Csarnok régi vezetőségének frakciói minden valószínűség szerint paktumos megegyezést fog-

nak kötni és így teljesen egyhangú választásra van kilátás. A tisztikar és választmány névsorán lényeges változtatások történtek és a lista összeállítások remélik, hogy az új rezsim mozgalmas életet, nagyon aktív és eredményes munkát fog produkálni.

A legközelebbi programpon-
tok, a kamatláb maximalizálásért folytatott küzdelem további kiépítése, a vámszabadraktár kérdése és számos egyéb kereskedelem és ipar érdekeit sulyosan érintő probléma megoldása.

Ami a Csarnok új elnökének személyét illeti, egyhangú óhaja a Csarnok tagjainak az, hogy

Flegmann Armin és Nussbaum Sámuel osszák meg egymás közt az elnök és ügyvezető elnök szerepét.

Az elnökségben felétlenül helyet kapnak a régi tagokon kívül Sonnenfeld Gusztáv, Silbermann József. Iskola-bizottsági elnöknek Hegedűs Nándort, gazdasági bizottsági elnöknek Kálmán Oszkárt a Moskovits r.-t. igazgatóját jelölték.

A városi vasut és a villamosmű szerződése a városi tanács ülésén

Elfogadták az 1926 és 1927 évi költségvetés módosítását

A városi tanács szerda délutáni ülésén befejezték az 1927 évi költségvetés tárgyalását, majd a polgármester és az állandó választmány tagjai illetményének megállapítása után rátértek az 1926 évi költségvetés tárgyalására.

Később vita indult meg a választási költségekre felvett 50.000 lej ügyében, valamint a Laportalmom eladására tárgyában, majd dr Rozvány Jenő szövegét a városi költségvetésről elköltött 3.300.000 lejt és a városi autókra felvett 438.000 lejt.

Ezután Tulbure polgármester elfogadottnak jelentette ki az 1926 évi költségvetést.

Ezután Bota György sürgősségi indítványt nyújt be az állandó választmány két tagjának választása tárgyában.

Schwartz Lajos ellenzi a választást. A törvénnyel igazolja, hogy a lemondott tagok helyét a pótagokkal kell betölteni. Bejelenti, hogy amennyiben mégis választanak, úgy ő azt megfellebbezi a belügyminiszterhez.

Bota György fenntartja sürgősségi indítványát, mire Tulbure polgármester szavazásra teszi fel a kérdést. Többszöri szavazási ki-

serlet után Bota indítványára 18-an szavaztak, ellene 10-en. Miután a törvény kétharmad többséget ír elő, az indítványt elvetették.

Dr Erdélyi Széver előterjesztette a villamosmünek a városi vasutal a villamos áramdíj ügyében kötött szerződését és kérte annak jóváhagyását. Az állandó választmány jelentésében megemlíti, hogy az 1904-ben kötött szerződést a városra nézve terhesnek tartja és ezért utasította az ügyszí hivatalt, hogy tanulmányozza a szerződés felbontásának lehetőségeit.

Negulescu Athanaziu bejelenti, hogy mint a városi villamos vasut igazgatója érdekelt félnek tekinti magát, ezért nem óhajt résztvenni a kérdés tárgyalásában.

Dr Rozvány Jenő előbb román, majd magyar nyelven szól hozzá a kérdéshez és érveket sorakoztat fel a szerződés felbontása mellett. Ismertette az 1900-ban kötött szerződés létrejöttének körülményeit, majd az 1904-es pótszerződés ismertetésére tér át. Felhívja, hogy annakidején a szén árán kívül a termelési költségeket és a hasznót is belekalkulálták a szerződés megkötésénél. Ké-

ri a tanácsot, mondja ki a sürgősséget és bontsa fel a szerződést.

Bota György megállapítja, hogy a villamosmü a városi vasut hátán fejlődött nagygyá. Kéri, ne neheztessék meg a városi vasut helyzetét, mert ezzel a polgárság helyzetét neheztik. Figyelmezteti a „nép képviselőit”, hogy a nép szegénységét idézik fel, ha a városi vasutat megnyomorítják. El kell vetni a szenvedélyességet a vitánál, hiszen a szerződés módosításának a lehetősége megvan, nem kell azt mindjárt megsemmisíteni.

Dr Bárdos Imre hangsúlyozza, hogy a kérdés fontosságára tekintettel, osszák ki az állandó választmány javaslatát a tanács tagjai közt, hogy azt tanulmányozzák és a kérdést egyelőre vegyék le a napirendről.

Dr Rozvány Jenő közbeszólóan kifejti, hogy ő elfogadja az állandó választmány előterjesztését, csak kéri a szerződés felbontását.

Dr Szántó Dezső jelentkezik még szólásra, azonban az idő előrehaladottságára tekintettel Tulbure polgármester az ülést berekeszti és annak folytatását kedd délutánra tűzi ki.

Mozgósínházi műsorok:

Apolló mozgó

Ma, pénteken

Közklvánatra

Egyetlen napig!

Rin-Tin-Tin

az elmúlt szezon leghatásosabb
legszebb kutyafilme

Szombaton

Szent Teréz csodatétele

a legszebb husvétii film

Dorian filmszínház

Ma

A cárnő nyakéke

Regényes és pazar kiállítású film
7 felvonásban

A főszerepben: Mae Murray

Előzőleg egy kitünő vígjáték

Jön

Jön

A hazugság tornya

Lon Chaney-el

Heyman-szinkör

**Mindenkinek
meg kell nézni**

Gyurkovics lányok

Herceg Ferenc vígjátékának
szenczióját

Főszerepben: **Vil Rritsch**

SPORT

Holnap délután érkezik a Nemzeti

Unnepi fogadtatás készül szombaton a pályaudvaron

A húsvéti ünnepek szenzációja kétségtelenül az érdeklődés központjába került Nemzeti váradí szereplése lesz.

A kitűnő pesti proficsapat vezetősége táviratilag közölte a NAC—Törekvés vezetőségével, hogy játékosai szombaton délután érkeznek. Közölték egyuttal a felállítást:

Augusztovits
Havas-Török
Bartos-Volentik-Hoszo
Rémai III.-Bihámi-Gencsi-Cze-
tényi-Spitz

A csapatnak, de még a támadósornak is legjobb része a két szélső csatár, ők: Rémai III., Spitz, meg Volentik. Török, Augusztovits és Bihámi a legelső klasszist képviselik, de az együttesnek gyenge, vagy csak gyengébbnek mondható pontja is egyáltalában nincs.

A pesti csapat váradi szerepléséről és a valódi eredményről így ír a pesti Sport-hirlap:

A Nemzeti húsvéti programja. Nagyváradon a Nac és Törekvés vagy ennek kombináltja lesz

A kombináltan felálló ellenfélre a Nemzetieket nem túlságosan biztató információ csupán annyi lehet, hogy a Kolozsvárott hatalmas gólaránnyal győző Amateur innen reális vereséggel érkezeti Bécsbe. A Nemzetiek együttese azonban nem egyszer vágott ki olyan primaradot is, amelytől bajnoksapataink szisszentek fel, behát

ha nem is száz százalékra biztos, de valószínű, hogy győzelemmel térnek haza.

Mindkét mérkőzésre jegyek elővételben Róth M. Utóda cégnél kaphatók.

selyemnyakkendőt kapott, nyilván elhatározásának megerősítése végett és Csermáknak egy Kinizsi-tag állítólag tízezer leit ajánlott fel arra az esetre, ha kéri átigazolását a Kinizsibe.

Ugyancsak tettek ígéreteket Mateicsnek is.

Az elhangzott vádakat jegyzőkönyvbe foglalták és a legszörűbb vizsgálat lesz megindítva.

AZ AMERIKAIK AZ AMSTERDAMI OLIMPIASZKA ÖTMILLIO LEIT IRÁNYOZTAK ELŐ

Amerika az amszterdami olimpiaszra 300—350 atléta kiküldését vette tervbe és erre a célra közel 5 millió leit irányoztak elő.

BARTÓK KÁLMÁN A NACBAN.

A Comitetul Regional legutóbbi ülésén Bartók Kálmánt, a Törekvés régi, kipróbált, annak idején reprezentatív játékosát, a NAC-ba azonnali játszási joggal leigazolta.

Veie a NAC jelentősen megerősödött.

HELYREIGAZITAS

A szövetségi alosztályok tagjainak megválasztásáról írt jelentésünkbe sajtóhibák csuszak. A tenisz alosztály tagjává nem Leluti főhadnagyot, hanem Leluti kapitányt választották, míg a kerékpár alosztály tagja Joan Timko és nem Timku lett.

Rimanóczy u. ca 5.

Szántaynál

a legujabb fasonokra férfi és női kalapokat alakítanak.

2762-2

Vasárnap délelőtt
11 órakor

Dorian filmszínházban

matiné

Mai kalózok

Szenzációs kalanddráma és még egy szenzációs film

10 leies helyárák

A Spárta majdnem ki- kapott Budapesten

FERENCVAROS MEGVERTE
UJPESTET

— Budapesti tudósítónk távirata —

A húsvéti serlegmérkőzések tegnap kezdődtek meg Budapesten és mindjárt az első nap hatalmas szenzációval szolgált. Spárta, a híres prágai bajnok csak szerencsésnek köszönheti, hogy vereséget nem szenvedett a Hungáriától. Az FTC 3:1-es félidő után 4:3-ra verte az UTE-t. A mérkőzésekről tudósítónk a következőket jelenti:

SPARTA—HUNGARIA 3:3 (2:2).

A magyar csapatnak sokkal több gólhelyzete volt, de a csatársor lassúsága és erélytelensége miatt nem tudták ezeket a helyzeteket kihasználni. Az első gólt a 10-ik percben Káttl lövi, majd a 21-ik percben Sihay egyenlít. A 30-ik percben Opata előreadását, Molnár belövi. A félidő utolsó percében Horgos egyenlít.

A második félidőben a 25-ik percben Molnár szép szabadrugása a hálóba perdül. A 34-ik percben Steiner egyenlít.

FTC—UTE 4:3 (3:1).

Az eredmény a játéknak teljesen megfelelő. A mezőny legjobb embere Pataki. Ujpest védeime egész bizonytalan volt. Az első gólt Rázsó beadásából Dán lövi a 4-ik percben. A 8-ik percben Kohut szöktetésből gólt ló. A 22. percben ugyancsak ő rugja a harmadik gólt. A 24-ik percben 11-es Ferencváros ellen: Fogl II. belövi. A második félidő első góját 11-esből újból Fogl II. lövi. A 17-ik percben Dán szép gólt rug. A 38-ik percben Jeszmás váratlanul gólt ér el és ezzel szépít az eredményen.

Húsvéti sorsolás
HOROVITZ nál 2604

Két betörő beszélget:
— Nagyon eredeti tervet eszeltem ki arra, hogy pénzt keressék.

— Micsodát?
— Dolgozni fogok.

Tavaszi kalap-ujdonságok nagy választékban Tomi uri divatüzletében Stern-palota. 3477

Elsőrangú uri, női és egyenruha szabóság

Biró László

a Nyugdíjas Szövetség szabója
Ciorogariu (Uri)-utca 24.

Mélyen leszállított árak.

A TAC súlyos vádakat emelt a Kinizsi ellen

Játékoscsábítással vádolják a Illa-fehéreket

A temesvári futballszaksztály ülésén olyan szenzáció történt, — amely Erdély sportközönségé izgalomban fogja tartani. Ismeretes, hogy a TAC-nak két játékos, Raab és Rafinszky a Kinizsibe léptek át. Rajtuk kívül sokáig Csermákról is az a hír volt forgalomban, hogy szintén az országos bajnoksapatot fogja erősíteni. Olyan hírek is keltek szárnyra, amelyek szerint az említett játékosok egyes Kinizsi-tagok anyagi ígéreteinek

habása alatt változtattak, illetve készülnek változtatni egyesületet. Említett ülésen

hivatalos formában is megismételték ezeket a vádakat

a TAC részéről, még pedig olyan súlyos formában, amely beigazolása esetén teljesen elegendő volna egy egyesület abszolút diszkreditálásához.

Állítólag Rafinszky egy Kinizsi tagtól négyezer leit és hat darab

Ujából



Kidobunk
E HÓNAPBAN

10000 PÁR

ELSŐRENDÜ
DERBY CIPŐT
dusán felszerelt

SELEJTÉS CIPŐOSZTÁLYUNK-
BAN STR. NIC. JORGA (ZÖLDFÁ) U. 7

DERBY CIPŐGYÁR R. T.
SIÉSEN VÁSÁROLNI!

Nicolae Iorga (Zöldfa)-u. 7.

TELJESEN MEGSZÜNT VÁRADON AZ IDEGENFORGALOM

II.

A múlt hibái.

Ha azt a szomorú tényt vizsgáljuk, amely a mai válságos gazdasági helyzetben ennek az idegenforgalommal kapcsolatos lehetőséget csaknem teljesen megszüntette, vissza kell tekintenünk a múltba, amikor a mai Nagyvárad első rügybimbói kifakadtak.

A város rohamos, szinte amerikai méretű fejlődésének során, az idegenforgalmat teljesen figyelmen kívül hagyva, elmulasztottak minden olyan intézkedést, amely idecsábította volna az esztendő egy bizonyos részében a világ minden részéből felkerekedő idegeneket. Gondoljunk csak arra, hány jelentéktelen kis osztrák ialu, dunántúli városka, amelyeknek természeti szépségei, földrajzi fekvése, vasúti összeköttetése meg sem közelítik Váradnak és környékének értékeit, adott helyzete ügyes kihasználásával, milyen világhírré tett szert.

Ha Váradnál csak a rohanó Körössel parallel emelkedő; szőlőhegyeket vesszük figyelembe, ha csupán a Félix- és Püspök-fürdők gyógykincseire gondolunk, ha tekintetbe vesszük, hogy Váradtól csak egy ugrásnyira fekszik Biharüred, Rév, Remez, amelyekből élelmes külföldiek már régen másodikk Svájcot varázsolnak volna, akkor érezzük csak igazán, mit jelent az, hogy az Úrnak 1927-ik esztendejében nem hirdetik még a világ utazási irodáinak falán színes, művészi plakátok Nagyvárad szépségeit.

A város rendezésével kapcsolatban egyáltalán nem tördött a múlt azzal, hogy történelmi tradícióit átmentette a jövőbe:

Várad kilencszázszentendős múltjából semmit, de semmit nem hagytak meg.

Nézzünk csak körül ma a városban, mi maradt meg, hogy egyébről ne is beszéljünk a régi Várad szépségeiből. Megmaradt a Mária Terézia idejében épült püspöki rezidencia, a miseriek pátinás klostroma, a holdas templom és hamarjában nem is igen emlékszünk épületekre, amely előtt hosszabban el lehetne időzni. A múlt szépségeit eltüntető csákányok kegyetlenül kiirtottak mindent, amire máshol féltő gonddal vigyáztak.

A város tervezésénél megfedkeztek minden szépről. Nincsenek tereink, nincs meg pél-

dául az, ami Budapesten, Bécsben lépten-nyomon megvan, hogy keskeny és széles utcák levegős, fásított terekbe torkollanak. Ami kis üdítésre alkalmas terület volt is a városban, mint a Rsedehy-kert, Buban, mint a Rhédehy-kert, Bmaguk vadságában burjánzótak esztendőkön keresztül, minden tervszerűség nélkül.

Körülbélül másfél évtized előtt lelkes emberek agyában kapiskált valami félig látványosságnak, félig praktikus célokat szolgáló intézménynek szánt hatalmas Körös-uszoda felépítésének a terve. Valahová a mai Eminescu (v. Ezredévi Emlék-térre) szánták a monumentális intézményt. Az akkori városi tanács kivitelre

akarta juttatni a tervet, amelyet egyik kiváló budapesti mérnök készített. Az anyagi gondokon is hamar tulesett a város akkori vezetősége, mert egyik budapesti pénzintézet már folyósította volna a körülbelül 380.000 koronányi összeget. Mikor már majd minden készen volt, aggályok merültek fel, hogy a vasúti hid környékén könnyen megfertőzhetik a Körös vizét az állatok ürösztésével, azért hát onnan kezdve betonsatornákon kellene a vizet tovább vezetni. — Ez újabb horribilis költségeket jelentett volna és így a gyönyörű terv, amelynek az idegenforgalom szempontjából is némi jelentősége lett volna, méhében elvetéltetett.

Vagy husz esztendeje állandóan fölropentek hírek, hogy a várostól pár percnnyire fekvő gyógyfürdőket — amelyekhez messze földön nincs hasonló — külföldi tőke világfürdökké fogja kifejleszteni. A tervekből nem lett semmi, a fürdők tulajdonosai pedig megelégedtek azzal, hogy a bérlők befektetés, ötlet nélkül esztendőről-esztendőre a környék gyógyulást kereső népeinek igényeit elégítsék csak ki. Pedig, emlékezünk, ha néha-napján idevetődött valami orvosi híreségféle, nem győzött betelni e helyek szépségével. Hol tartana ma már Várad, ha egyébről már nem is szólnunk — a két fürdő, ahogy azt meg is érdemelné, világszerte emlegetett hely volna. Tavasztól-őszig pezsdülő élet volna itten és a város gazdagsága mérhetetlen arányokban megnövekedne.

Rejtélyes haláleset a cellában

A szalontai választási agitáció következményei a váradai törvényszék előtt

Az elmúlt év február 19-én, a községi választások idején Nagy-szalontán Pintye Béla cipészegédet többedmagával őrizetbe vette a rendőrség azért, mert az ellenzéki blokk által kiadott s a hivatalos személyekről sértő hangon megemlékező röpiratot osztoztatott. Pintye Bélát a rendőrségi fogdában helyezték el, ahol

az éjszaka folyamán felakasztotta magát.

Mire Vargha Árpád nevű fogolytársa a szegről levágta, Pintye Béla már halott volt. Ezt a tény.

A vizsgálat megindult a haláleset körülményeinek tisztázására. Fölmerült a gyanu, hogy Pintyét a rendőrségen előzőleg bántalmazták s hogy talán éppen ezért menekült az öngyilkosságba. Az eljárás megindult s ma délelőtt a nagyváradai törvényszék Nesselrode-Constantinescu tanácsa elé került az ügy. Négy vádlott került a bíróság elé. Simon Andor városi aljegyzőt, a volt rendőrfőnököt hivatalos hatalommal való visszaéléseért, Mutz György, Barna Imre és Molnár József rendőröket pe-

dig súlyos testi sértés miatt vonják felelősségre. Az ötödik vádlott Isai Todor, már nincs az élők sorában. Ő az a rendőr, akit Barát János néhány hónappal ezelőtt agyonlőtt.

Rengeteg tanut idéztek be a tárgyalásra. A legőbb tanu azonban, Varga Árpád, aki fogolytársa volt az öngyilkos Pintyének, nem jelenhetett meg, mert ezidőszerint katonai szolgálatot teljesít Bukarestben.

A tárgyalás lapunk zártakor tart.

Újabb tudnivalók a népszámlálásról

A rendőrség felhívása

A belügyminiszteri rendelet értelmében népszámlálás lesz április 24-én. A rendőrség tisztviselői április 18-ig széthordják a házakhoz a népszámlálási lapokat. Az összeírás tisztán statisztikai célokból történik. A kitöltött lapokat április 24 és május 5-ike között fogják a tisztviselők összeszedni. Abban az esetben, ha a családfe nem tud írni, vagy nem tud románul, akkor a tisztviselők fogják kitölteni a lapokat a helyszínen két tanu jelenlétében. Szállodák, internátusok, szanatoriumok, kórházak, kazánnyák külön speciális lapokat kapnak, amelyekbe bele kell, hogy írják mindazokat, akik április 24-ike előtt 10 nappal az illető intézetben tartózkodtak. A közönség tájékoztatására és a munka megkönnyítésére

április 18—24 között mindenik kerületi kapitányságon lesz információs iroda, amely mindenkinek felvilágosítással szolgál, hogy miképen kell a népszámlálási lapokat kitölteni.

A lapokot nem szabad igazításokat eszközölni. Az állampolgárság okmánnyal igazolandó. A rendelkezésnek ellenszegülőket 100-tól

50 ezer lejig terjedő bírsággal sújtja a törvény, míg a hamis adatokat beírókat 1000-tól 100 ezer lejig terjedő bírsággal és 1—15 napi elzárással. Marcus rendőrprefektus, Horváth rendőrigazgató.

Új vasúti igazolványt kapnak elsején a köztisztviselők és nyugdíjasok

A vármegyei prefekturára ma a belügyminiszteriumból rendelet érkezett, amely szerint a köztisztviselők és nyugdíjasok vasúti arcképes igazolványa (carnet) ez év április 30-ával érvényét veszti és május elsejétől kezdve új igazolványokat bocsájtanak ki.

Hogy az új igazolványok kiállítását gyorsan lebonyolíthassák, a belügyminiszterium úgy intézkedett, hogy az igazolványok kiállításának a díját a pályaudvari pénztárnál kell lefizetni. A kiállítási díj a következő:

I. osztály 30 lej.
II. osztály 25 lej.
III. osztály 20 lej.
Gyerekek részére 10 lej. A lefi-

Feltétlenül nézze meg az Apolló-mozgó husvéti műsorát Szenczációs!

zetésről szóló nyugtát a vármegyei prefekturára kell benyújtani, ahonnan azokat felterjesztik a belügyminiszterium személyzeti osztályához. Innen az igazolványhoz szükséges nyomtatványt leküldi a prefektúrához és ott fogják beilleszteni a fényképet.

Egy régebbi miniszteri rendelet alapján az egyes osztályokra érvényes igazolványokat az alábbi alapfizetések alapján állapítják meg:

Havi 1000 lej alapfizetés után I. osztály.
Havi 400 lej alapfizetés után II. osztály.
Havi 400 lejnél kevesebb alapfizetés után III. osztály.

Saját érdekében keresse fel (míg a készlet tart) **Jung és Bém** **hat. eng. végeladását** Avram Iancu (Kossuth)-u. Sas bejárat kiállításra kerülnek: **szövegek, vásznak, selumek, asztalneműek stb.**

MOZI

— Az Apolló mozgó ma, pénteken egyetlen napra újra műsorra vette a legszebb, leghatásosabb kutya-filmet, a Rin-Tin-Tint. Rin-Tin-Tin a legokosabb kutya a világon, akiről igazán a hírség és okosság szobrát lehetne faragni. A film az elmúlt szezon egyik legmelegebb sikerét könyvelte el, s közkívánatra vette az Apolló műsorra.

A DORIAN-FILMSZÍNHÁZ MŰSORA:

Péntek: A „Cárnő nyakéke” Mae Murray sláger film. — Előzőleg egy vigjáték.

Szombat: A „Cárnő nyakéke”.

Vasárnap délelőtt 11 órakor sláger matiné: „Mai kalózok”. Szenzációs kalandor dráma és még egy szenzációs film.

Vasárnap délután: a „Huzugság tornya”, Lon Chaney-vel.

Az Apolló-mozgó húsvéti műsora:

Szombat délelőtt 11 órakor

Sodoma és Gomorrha

Monumentális film Várkonyi Mihály és Lucy Doraine-nel a főszerepekben.

Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor

Szent Teréz csodatétele

a legnagyobb húsvéti film.

Vasárnap délelőtt 11 órakor kettős műsor. Vetítésre kerül:

Fenség

vigjáték és

Becsület utja

cowboy dráma

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor

Szent Teréz csodatétele

a legjobb húsvéti film.

Hétfőn

Pezsgő vér

LYA DE PUTTI leghatalmasabb filmje

— Szent Teréz csodatétele. A francia filmművészet egyik legszebb alkotása ez a film, a mely vallásos milliókban, egy nagyon szép, megható társadalmi drámát mutat be. Egy nagyon gazdag gyáros leánya nem követheti szíve vágyát, nem lehet annak felesége, akit szeret, mert ármányos kezek apját tönkretették, s apja becsületének megvédéséért kénytelen családját megrontójának kezét odaigérni. Amde Szent Teréz megsegíti a vallásért rajongó fiatal leányt, sikerül a gazembert leleplezni, s végre is szíve választottjának lesz a felesége. — Ebbe a kedves, romantikus történetbe bele van szőve Szent Teréz élete és szentté avatása, a rendezői kéz valóságos remekművet alkotott

tott akkor, amikor ennek a szentéletű leánynak történetét a legtökéletesebben sikerült beállítania. A szereplők, kik közül Susanne Vandry, Jean

Gerrard és George Gauthier kell megemlitenünk, tehetségük legjavát nyújtják. A film a legszebb húsvéti ajándék, amit az Apolló közönségének adhat.

Mi újság?

Gyurkovics lángok

Herceg Ferenc vigjátéka
HEYMAN SZINKÖRBE

* Eltemették Morár Györgyöt.

Az egész város osztatlan részvétele kísérte utolsó útjára tegnap délután Morár György rendőrigazgatót. A gyászszertartás a görög katólikus katedrálison kezdődött, ahol előkelő egyházi segédlettel Radu Jacab főesperes újból bezeneltelte a koporsót. A gyászszertartás ideje alatt a papnövelde énekkara gyászdalokat énekelt. — Mise után leemelték a virágokkal és koszorúkkal borított érckoporsót és a templom előtt várakozó gyászhintóra helyezték. Ezután megindult a beláthatatlan menet a Dorobantilor (Rulikovszky) ut felé. A sárnál előbb Horváth József rendőrigazgató bucsuzott el Morár Györgyötől. Utána Bejan János, a rendőrlégénység parancsnoka a rendőrtisztikar és végül Jonita revizor a rendőrlégénység nevében tartott könnyekig megható bucsuztatót. Bura Sándor játszott még egyszer utoljára Morár György kedvenc dalait, majd leeresztették a koporsót, amelyre dübörögve hulltak rá a göröngyök. Eltemették Morár Györgyöt.

* A tüzoltási próba ma este egynegyed nyolc órakor lesz a Tüzoltólaktanya udvarán.

* A Siatul Negustoresc váradai tagozata közli: Az új vámtörvény már az első napokban alkalmazása tekintetében különböző magyarázatoknak és félreértéseknek szolgált alapul. Így például az oradeai vámhivatal akként alkalmazmazza, hogy azon áruk, amelyek már 13-ától kezdve megérkeztek, vagy ezután vámoitnak el, már az új vámtörvény szerint számítatnak, holott a pénzügyminiszter rendelete ezen szabályok alkalmazásának ellenkezőjét mondja ki. A Siatul Negustoresc váradai tagozata táviratilag intézkedett, a központi vámigazgatóságnál, hogy azonnal adjon utasítást és felvilágosítást, hogy ezek a vámszabályok alkalmazhatók-e ezen árukra is, vagy sem.

Heyman Szinkörben

vasárnap délelőtt 11 órakor

Néma vádló

Főszerepben: Nagy Péter kutya-színész és Conrad Nágel

Hétfőn délelőtt 11 órakor

Casanova

Főszerepben: Beregi Oszkár

x Kis csolnakom a Dunán lengedez. (A szép Duna-valzer) gramofon lemeze kapható a Hegedűs Híríróirodában.

* Felhívás a csödbement Mária-malom hitelezőihöz.

Mindazok, akiknek bármiféle követelésük van a nagyváradai Mária-malomtól, amely ellen a törvényszék nemrég nyitotta meg a csödot, adják be a követelést tartalmazó kérvényüket a csödotmeggondnokhoz Stamatopol Alfonz ügyvédhez, Károly-herceg (azelőtt Szilágyi Dezső-utca 6. félemelet, az irodai órák alatt; irodai órák után pedig a Metropol szállodában levő lakására.

* Eljegyzés. Adler Erzsike Ucuris (Ökrös) és Ehrenfeld Ernő Tinca, jegyesek.

* Püspök gyógyfürdő megnyílt. Értesítjük a n. b. közönséget, hogy a fürdők, éttermek és szállodák április 16-tól rendelkezésre állanak. Külön női, férfi tükör-fürdők, újonnan be rendezett kádfürdők. Pihenő-termek állandóan fűtve vannak. Elősaizonban szobáknál 25 százalékos engedmény. Menetrend szerinti autóbusz közlekedés a Piata Uniri-i-ről.

* Megnyílik a munkás étkezdéje. Húsvét első napján, vasárnap délben ünnepélyes kezek között nyitja meg a Munkás-Otthon Egyesület „Munkás Étkezdéjét”. Ez uton is felhívjuk a város munkásságát, hogy a megnyitón feltétlen jelenjenek meg. Abonens előjegyzések a Munkás-Otthon Egyesület titkárságánál mindennap eszközölhetők. I. oszt. heti 320 Lei, II. oszt. heti 220 Lei.

* Grófi evőeszközöket árult egy cigány. Ma reggel detektívek kísérték fel a rendőrségre Lakatos Imre 39 éves pöskei cigány, aki egyik Jorga Miklós (Zöldfa) utcai ékszerésznek grófi koronával és monogrammal diszített ezüst villát kínált megvételre. Lakatos igen ravasz ember és a detektívek sehogyan sem boldogulnak vele. Alhatatosan tagad és mindvégig megmarad amellett, hogy a villát tízéves előbb találta az utcán és nem is törődtek többet vele. — Most aztán gyűrűt akart belőle készíttetni és azért járt benne az ékszerésznel. A rendőrség Lakatos Imrét fenti védekezése dacára ördögbe vette és most azután kutatnak, hogy melyik grófi család ezüst készletéből való a villa.

Váradai árfolyamok

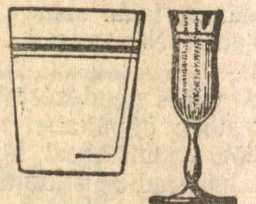
1927. április 15.

	Pénz	Fr.
Pengő	29'60	29'80
Dollár	169'—	170'—
Cseh korona	5'02	5'05
Svájci frank	32'70	32'90
Osztrák shilling	23'75	23'85
Francia frank	6'60	6'70
Angol font	826'—	830'—
Olasz lira	8'30	8'40

A ZÜRICH TÖZSDE ZÁRVA

Húsvéti hétre

30%-al
leszállítottuk
az árainkat!



Vizespohár kristály, csiszolt	—	—	—	4.—
Boros pohár kristály, csiszolt	—	—	—	3.—
Porcellántányér mély és lapos	—	—	—	15.—
Porcellántányér csemege	—	—	—	10.—
Porcellán teás-kávés csésze	—	—	—	16.—
Porcellán fekete kávécsésze	—	—	—	8.—
Vizes palack kristályfehér	—	—	—	14.—
Boros palack kristályfehér	—	—	—	20.—
Comptokészlet csiszolt 6 személyre	—	—	—	100.—
Gyümölcskészlet színes 6 személyre	—	—	—	100.—
Ebédőkészlet 6 személyre	—	—	—	650.—
Ebédőkészlet színes, 6 személyre, aranyos	—	—	—	1100.—
Kávés és teáskészlet 6 személyre	—	—	—	280.—
Boros üvegek literje	—	—	—	3.50

Demjonok I-a fonásban gyári áron alul.
Boros palackok töltésre olcsó árakban.

Tábla ablaküvegek építészeknek, asztalosoknak kedvezményes árban.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Frații KOMLÓS Testvérek

ORADEA—NAGYVÁRAD (ÜVEGUDVAR)

Nicolae Iorga (volt Zöldfa)-utca 13. sz. alatt.

A maharádza spanyol felesége és a maharádza háreme

Barcelonából jelentik: Négy évvel ezelőtt nagy pompa és lény közepette esküdött örök hűséget a kapurthala-i maharádza Senorita Anita táncosnőnek. Ez abban az időben igen nagy esemény volt. Még az angol kormány is beleszólt a dologba. Az angol kormánynak ugyanis nem volt nyére, hogy egy indiai uralkodó spanyol nőt vegyen feleségül.

A maharádza igen jó viszonyban volt Reading Riving lorddal, az akkori indiai alkirályal, ennek segítségével keresztülvitte, hogy a londoni kormány nem mondott vétőt a házasságnak.

A házassági ceremónia után a maharádza egy indus templomba vonult fiatal feleségével. Ezt a templomot itt Barcelonában egyenesen erre a célra építették. A táncosnő kívánságára természetesen a maharádza pénzéből.

— Azt akarom, — mondotta Anita, — hogy

az uram a saját vallása szerint is esküdjön nekem örök hűséget.

Ez a második ceremónia az indus templomban roppant különös volt. Egy Buddha-szobor előtt állott a férj és feleség és egymás kezét fogták.

— Hűséges férjem lesz-e mindhaláláig? — kérdezte Anita a maharádásától.

— Az leszek — válaszolta az indiai fejedelem energikusan.

— Megfogadod-e, — folytatta Anita — hogy kivülém más asszonyod nem lesz.

— Megfogadom.

— Háremet nem tartasz.

— Nem tartok.

— Rabszolgánokat nem tűrsz meg magad mellett.

— Nem tűrök meg magam mellett rabszolgánokat.

A fogadalom letétele után a maharádza boldogan vitte magával ifjú feleségét hazájába. Hónapokon keresztül semmit sem lehetett rólok hallani. Nyilván boldogok voltak. (Meg kell itt jegyezni, hogy a spanyol nyilvánosság roppant érdeklődött Senorita Anita sorsa iránt. A táncosnő ugyanis nagy szerepet játszott a spanyol társadalmi életben és távozását a spanyol művészet nagy veszteségének tekintették.)

A múlt év derekán Anita nővére, Carmenita egy levelet kapott Indiából. A levelet egy magasállású angol hivatalnok felesége írta. Azt közölte Carmenitával, hogy

Anita nem boldog s alighanem el fog válni az urától.

Ezt a levelet az összes spanyol lapok közölték és igen nagy feltűnést keltett. Cikksorozatokot írtak arról, mi lehet az oka a válásnak és mi történhetett a kapurthalai uralkodóház körében?

Tegnap váratlanul ideérkezett Anita két kis gyermeke s tizezhat főből álló szolgaszemélyzete kíséretében.

— Elváltam, elváltam, — mondotta fáradtan a híres táncosnő, —

elváltam az uramtól, otthagytam királyi palotát, gazdagságot, lényt, pompát...

Anita apránként azt is elmondotta, hogy miért vált el a maharádásától.

— Azért, — válaszolta — mert megszegte a fogadalmat... Házasságunk után már a harmadik hónapban csinosabbnál csinosabb nőket rendelt a palotájába valamilyen ürügy alatt... Nekem azt mondotta, hogy egy indiai fejedelem kénytelen ezt megtenni, ha azt nem akarja, hogy lenézzék... Később már nem is kerestem

ürügyeket, hanem nyíltan kijelentette, hogy igenis, visszatér, ősei szokásához.

háremet fog magának tartani, a rabszolgánokkal készítetteli el a fürdőit.

— Nem bírom ki így, nem bírom ki így, — mentegetődzött a maharádza — ne haragudj rám Anita, de hát úgy látszik, az én vérem egészen másfajta vér, mint az európai férfiak vére. Ott nálatok a férfiak képesek arra, hogy egész életüket egy nővel töltsék el... Itt nálunk az lehetetlen...

Aztán kifejtette azt is, hogy az alattvalói kezdtek lenézni. Ezek az emberek nem tudták megérteni, hogy egy olyan hatalmas uralkodó, mint ő, megelégedjék egyet-

lenegy asszonnyal. Azt hitték, hogy elszegényedett. A szegény uralkodónak Indiában nincsen presztízse, nem engedelmeskednek neki és kinevetik.

— Már ezért is szükségem van arra, — okoskodott a maharádza — hogy sok-sok feleségem legyen... Az állam érdeke így kívánja... Neked is be kell látnod... Anita nem akarta ezt belátni.

— Az én spanyol vérem, — jelentette ki a táncosnő az újságírók előtt — nem tudott abba belenyugodni, hogy kivülém még más asszony is legyen a házban... Soha... Soha... Képes lettem volna megfojtani azokat a háremhölgyeket... Inkább elmentem hát...

De nem üres kézzel ment el Anita.

Elárverezték a Sántori-féle csődvagyont

A vételár mindössze 3 millió lei — A hitelezők egy banit se kapnak ?

A nagy gazdasági krízis első áldozata lett a Sántori-féle gipszgyár, amely már két év előtt fizetési závarok közé jutott és minthogy az egyezkedésre megtett minden kísérlet hiábavalónak bizonyult, a cég csődbe került.

A csőd hatalmas, bár meglehetősen umobil vagyonnal nyitott meg, csődtömeggondnokká dr Banc Györgyöt nevezték ki, aki azóta több ízben tett kísérletet arra, hogy a vállalatot értékesítse, azonban nem akadt megfelelő tőkeerős vállalkozó, aki az üzem folytatását vállalta volna.

A csődeljárás során a közadós és a hitelezők érdekei gyakran jutottak ellentétbe és egyik intézkedést a másik után fellebbezték meg a különböző fórumok előtt.

Tegnapra újból kitűzték a Sántori-féle csődvagyont ellen azt az árverést, amelyet pár hét előtt el kellett halasztani.

Az új árverés ellen a törvényszéki elnökhöz fordultak panaszszal, azonban az elnök a panaszt elutasította és szabad folyást engedett az árverésnek, amely tegnap délután folyt le Mihály Lajos dr ügyvédi irodájában, ahol a csődválasztmány tagjai közül dr Lőrincz Sándor, dr Aczél Sándor és dr Fehér Adolf jelentek meg.

Az árverés megtartása előtt a közadós részéről még egy tiltakozás hangzott el, azonban a csődválasztmány ezt nem vette tudomásul és elrendelte az árverést.

Ennek során a telegdi gipszgyárt, a tótfelkei alabástrom- és mész-kőbányát, a járdvölgyi vízjogot szóval a csőd összes ingó és ingatlan vagyonát a megalakítandó mezőtelegdi gipszgyár rt. nevében

3 millió leiért megvásárolta

Klein köröstopai földbirtokos, dr Kertész Ferenc nagyváradi ügyvéd és Faragó Miksa, a Bitumen rt. igazgatója.

Értesülésünk szerint a hosszú idő óta húzódó csődeljárás csaknem teljes egészében felemésztette az árverésen elért vételári összeget, úgy, hogy

a hitelezők ugyszólván egy banit sem kapnak követeléseikből.

Az árveréssel kapcsolatosan kérdést akartunk intézni Banc György dr csődtömeggondnokhoz,

aki azonban ma reggel kiutazott Telegdre a csődvagyont képező gyárba.

A vevők állítólag már ma birtokba veszik a gyárat és a telepeket és hamarosan megkezdik az összes üzemeiket is.

Megérkeztek a városi vasut autobusjai

Megtartották a próbajáratot

Hírt adott az Estilap arról a nagyszabású akcióról, melyet a Városi Vasut a fordóforgalom megteremtése és állandósítása érdekében kezdeményezett.

A Városi Vasut több hatalmas autóbust vásárolt, amelyekkel a két fürdő és a város közötti forgalmat menetrendszerűen fogja lebonyolítani.

A megrendelt autóbuszok közül néhány máris megérkezett és nagy feltűnést keltve mutatkozott be ma reggel a kíváncsian érdeklődő váradi közönségnek.

A világhírű Chevrolet francia autógyárból kerültek ki a hatalmas, csukott, sárga autóbuszok, amelyeknek bőrülésein tizennyolc utas helyezkedhet el kényelmesen.

A ragyogó szép autók a Royal-kávéház előtt indultak

ma délelőtt első próbautjukra. Negulescu ezredes vezérigazgató, Sas igazgató és Stephaes főfelügyelő képviselték a vasutat a próbauton, a mely pompásan sikerült.

Az állandó járatok menetrendje most készült és pár napon belül megkezdődik a menetrendszerű forgalom.

Ezzel egyidejűleg arról értesülünk, hogy ha az összes megrendelt autóbuszok megérkeznek, a Városi Vasut

állandó autóbuszjáratokat fog indítani azokon az utcákon, amelyekben egyelőre nincs villamos vasútvonal.

Igy elsősorban a General Holban (Széles)-utcán és a Vásártéri részen fognak autóbuszok közlekedni.

Vizsgálat a jasi-i egyetemen

Jasiból jelentik: Tegnap reggel ideérkezett Marinescu, a közoktatásügyi miniszterium főiskolai szakosztályának vezetője, hogy az egyetemen legutóbb történt zavarások ügyében vizsgálatot folytasson. Délelőtt Marinescu már fent volt az egyetemen, délután pedig a Pascu és Serban egyetemi tanárok közt lejátszódott incidens ügyében folytatott vizsgálatot. Kihallgatott több tanut, akik látták a két egyetemi tanár utcai verekedését.

Marinescu vezérigazgató estére befejezte a vizsgálatot. Az eredményt jelentés formájában terjeszti a közoktatásügyi miniszter elé. Állítólag a vizsgálat eredménye

az, hogy az utcai verekedésben Serban professzor a hibás.

Előterjesztést tesz Marinescu vezérigazgató a díákincidensek ügyében is. Megjelöli azokat az intézkedéseket, amelyeket, véleménye szerint fogantatosítani kell az egyetemnek nyugalmanak biztosítására.

A közoktatásügyi vezérigazgató kihallgatta Rascanu professzort is, aki nemrég az előadás alatt riasztó lövést adott le egy revolverből, hogy egy incidensnek véget vessen. Marinescu vezérigazgató ebben az ügyben is jelentést tesz a közoktatásügyi miniszternek.

Divatkalap csak 250 lei

HELLER és DEUTSCH

Kalapgyárban Iorga Miklós (Zöldfa)-utca 21.



Olcson testünk, atakitunk

Színház

Heti műsor

Péntek este: Szünet.

Szombaton este: Szünet.

Vasárnap délután fél 3-kor: Hajtővadász.

Vasárnap délután fél 6-kor: Vén gazember.

Vasárnap este fél 9-kor: Zsiványkirály, operett bemutató.

Hétfő délután fél 3-kor: Cirkuszhercegnő, 20-szor.

Hétfő délután fél 6-kor: Vigyázat női szakasz.

Hétfő este fél 9-kor: Zsiványkirály.

— Felhívás a t. bérlőkhöz. Tekintettel arra, hogy minden negyedeseles bérlői összeg régen esedékessé vált, mert a bérlői összegek előre lettek volna fizetendők, tisztelettel felkérjük a bérlőket, hogy a bérlői összegeket befizetni sziveskedjenek.

— A husvét délutáni előadások mérsékelt helyárrakkal. Az ünnep első és második napján színházunk változatos előadást rendez. Vasárnap délután fél 3 órakor a Hajtővadász című dalos és táncos érdekes operett újdonság lesz műsoron. Vasárnap délután fél 6 órakor a Vén gazember című kitűnő színű kerül bemutatásra elsőrangú szereposztásban. Husvét másodnapján délután fél 3 órakor a Cirkuszhercegnő operett újdonság lesz huszadszor műsoron. Hétfő délután fél 6 órakor a Vigyázat női szakasz című kacagtató és szellemes francia bohózat lesz műsoron.

— Mi lesz a Zsiványkirályban? Kétszáznál több előadást ért meg Budapesten ez az eredeti meséjű, mulattató és izgalmas operett. — Harmath Imre nagyszerű librettójához Zerkovitz Béla irt kitűnő operett muzsikát, mely bizonyosan a váradi bemutatón is fényes sikert fog hozni ennek a kitűnő operett újdonságnak. Teljesen új pazar díszletekkel készül színházunk ennek a darabnak a bemutatójára a leggondosabb szereposztással. A címszerepet Tompa Béla játssza, akinek Juszt is lesz maga az enyém kezdetű énekszámát egyik legbájosabb jelenete a darabnak. Zöldhelyi Anna az amerikai milliárdos kisasszony szerepében fog excellálni pazar kosztümjeivel, míg Mende Klárinak bájos szerep jutott egy masamód kisasszony groteszk szerepében. Kitűnő szerephez jutottak még T. Pogány Janka, Stoll, Bányász, Sós. A darabnak külön szenzációja a II-ik felvonásban az automatikus szerepcserék, amelynek forgása közben tréfás nyereségtárgyakat sorsolnak ki. Ezeket a tréfás és érdekes nyereségtárgyakat azonnal szét fogják osztani a közönség között.

Relief, gobelin és kelimfestést váltalok. Sablonpapír nagy választékban Str. Caragiale (Nyárfa-u.) 8. sz. alatt szemben a kapuval.

x Hencserek részletre Mansbergernél, Bul. Reg. Ferdinand 17.

— Mondja csak szakácsné, hogyan különbözteti meg az öreg tyukot a fiatalót?

— A fogakról!

— De hisz a tyuknak nincs is foga.

— De nekem van!

A fegyenc találmánya

A szerbiai Cigány-sziget egy foglya önműködő vasuti sorompó talált fel

Belgrádból jelentik: A cigány-szigeti fegyintézet egyik foglya, Novák Iván olyan szerkezetet talált fel, amely lehetővé teszi a vasuti sorompók automatikus elzárását és felnyitását.

A közlekedésügyi minisztérium a fegyház igazgatóságának jelentésére bizottságot küldött ki, amely megvizsgálta a találmány modelljét és megállapította, hogy

a fegyenc által feltalált szerkezet igen nagy jelentőségű a vasuti közlekedésben.

Az automata-sorompó szükségtelessé tesz minden emberi beavatkozást, villamos- és gőzerő nélkül működik, mihelyt a vonat a megfelelő távolságra ér a síneken. Itt ugyanis a kerekek lenyomják a szerkezet gombját, mire a sorompón csengő szólal meg, jelezve, hogy a következő pillanatban a sorompó le fog zárulni. A vonat rögtön ezután keresztül megy a másik gombon, aminek következtében a

sorompó lezáródik.

Mihelyt a vonat elhagyta a ke-

resztezést, újabb gombbal érintkeznek a kerekek

és a sorompó felnyílik.

A készüléket a feltaláló úgy szerkesztette meg, hogy ha a vasutvonalat nem országot keresztezi, hanem sínek kereszteződnek egymással, akkor az egyik vonat nyitja és zárja a sorompót anélkül, hogy a keresztnyitva vonat zavarná a szerkezet működését.

A szükséges nyomás nagysága

kizárja azt, hogy valaki játékból, vagy rosszakaratból működésbe hozhatná a sorompót.

A közlekedésügyi minisztérium szakbizottsága megállapította, hogy a találmány alkalmazása esetén az államvasut nagy megtakarítást érne el, mert

feleslegessé válnak a sorompókezelők, akiknek a fizetése jelenleg több mint tízmillió dinár kiadást jelent évente.

Novák Ivánt a fegyházból a mihi vasuti műhelybe fogják küldeni, hogy ott készítse el az első próbakészüléket.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

PARIS. Levelet pontosan megérkezett. A haza jött. Mindenki jói és csököl. 469

LAKÁS

TÖBB csinos egy ágyas butorozót szoba, központban azonnalra világitás, kiszolgálással együtt, havi 1500 leiert kiadó. Bővebbet „Metropol” szálloda portásánál.

EGY szobás, konyhás lakást, bármely külteleken azonnali elfoglalással keresek. Cimeket kérek a kiadóba. 454

IRODÁNAK egy szoba azonnal kiadó. Ferdinánd király-ut 19. 461

KIADÓ május elsejétől a Wilson (Füzes) utcán 39. sz. alatt 2 utcai szoba, előszoba és mellékhelyiségekből álló lakás. Értekezni lehet ugyanott.

ALKALMAZÁS

GYAKORNOKOT perfect román, kezdő fizetéssel és üzletszerzőket felvesz a Dacia Romania Biztosító, Banca Romaneasca. 470

ÜGYNÖKÖK, kik textil szakmában részletre dolgoztak, kimondott jó munkaezők, magas jutalék mellett felvételnek. Rottenberg Márton cégnél, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 15. 458

KERESEK szakácsnét, aki a főzés minden ágában jártassággal bír, lehetőleg gyakorlattal. Csak elsőrangú munkaezők jelentkezzenek. Ajánlatokat kérek. Lichtenstein Covasna 2. címre. 462

ÖNALLÓ francia és angol varrónők felvételnek. Spitzer és Weinberger cégnél. 468

FŐZNI tudó tisztességes aszszonyt csak ebédfőzéshez keresek. Delavrancea (Ritoók Zsigmond) utca 28. emelet. 467

ADÁS-VÉTEL

GYERMEKKOCSIT, jókarban levőt megvételre keresek. Cimeket a Hegedűs hírlapirodába kérek. 471

BICIKLI olcsón eladó, kitűnő állapotban, Krausz, Aurel Vlaicu (Vámház) utca 53. I. em. 466

WELLS: Bealby című könyvét megvételre keresem. Cím a Hegedűs hírlapirodában. 404

BUTOROK rendkívüli árleszállítással kaphatók Steinernél, Avram Jancu (Kossuth) utca, Sas-palota pinchelyiségben. 3479

AKTATASKAT, bőrdönt legolcsóbban vásárolhat, Bőráruipar R. T. gyári lerakatában. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 5. 3202 2



Alpaca kanál vagy villa 30.—, kávéskanál 20.— lei.

Ezüst fazon kanál v. villa 50.—, patent kés 70.— lei.

„RECORD” extra nehéz főzőedények.

Épület és butorvasalások leszállított árakban

STERN vaskereskedő

Mihai Viteazul (Nagy piac)-tér 2.
Telefon: 8-92

3400

כשר של פכה
Külön osztály.

Aszodi-nál
Sas-palota

Ajánlok cerest, csokoládét, magvas mazsolát és mindenféle tisztán kezelt fűszerárakat.

1 kgr. mézédés János-kenyér 30 lei. 2758

Abbazia

legjobb helyén
ismét megnyílt

Tensione Elena

Tengerre nyíló szobák.

Elsőrangú konyha

Napi penzió 35 lírától

Tulajdonos: Szász Erzsébet

Műgyűjtemény és rézkarcok kiárusítása

Antik és más érték tárgyakat veszünk

Plébánia palotában

Pénzügyigazgatósággal szemben.

Festékek, padlólackok, zománcfestékek, parkettkefék, falporolók stb. legolcsóbban

STERN S. INDBRE-cégnél
Nic. Iorga (Zöldfa)-u. 10. 3540-1

Olcsóbb lett

TÜNDÉR UJJAK

Magyar kézimunka
újság

Ára
60 lei

Régebbi számok is kaphatók a Hegedűs Hírlapirodában.

Vidéki megrendelőknek azonnal elküldjük.

Tojásfesték 3 levél 2 lei.

Csokoládéból tojás, bárány és kakaó 4 és 5 lei. Mazsola kilója 70 és 80 lei. Rum literje 60, 70, 80 lei. Likörök literje 80 lei. Saját darálású porcukor, kocka és kristálycukor az ünnepre olcsóbban.

Liptói turó, boszniai szilva, friss darált mák

Ostsee-hal 10 lei, göngyhéring nagy 8 lei, ruszli nagy 2 drb 5 lei

Lika-sajt doboza 36 lei. Finom trapiasta-sajt kilója 90 lei.

Meghívom úgy a helybeli, mint a vidéki vásárló közönséget a husvét csokoládé és disztójás vásárra, ahol áruimat rendkívül olcsó árak mellett fogom árusítani.

Aszodi

Sas-palota

Gyerekek csokoládétojás ajándékot kapnak.

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.